



# SAOPĆENJE FIRST RELEASE



Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor  
*Users are kindly requested to mention the data source*

GODINA/ YEAR II

SARAJEVO, 20.05.2019.

BROJ/ NUMBER 2

## POLJOPRIVREDA, OKOLIŠ I REGIONALNE STATISTIKE AGRICULTURE, ENVIRONMENT AND REGIONAL STATISTICS

### PROIZVODNJA MLIJEKA I MLIJEČNIH PROIZVODA U 2018. GODINI PRODUCTION OF MILK AND DAIRY PRODUCTS IN 2018

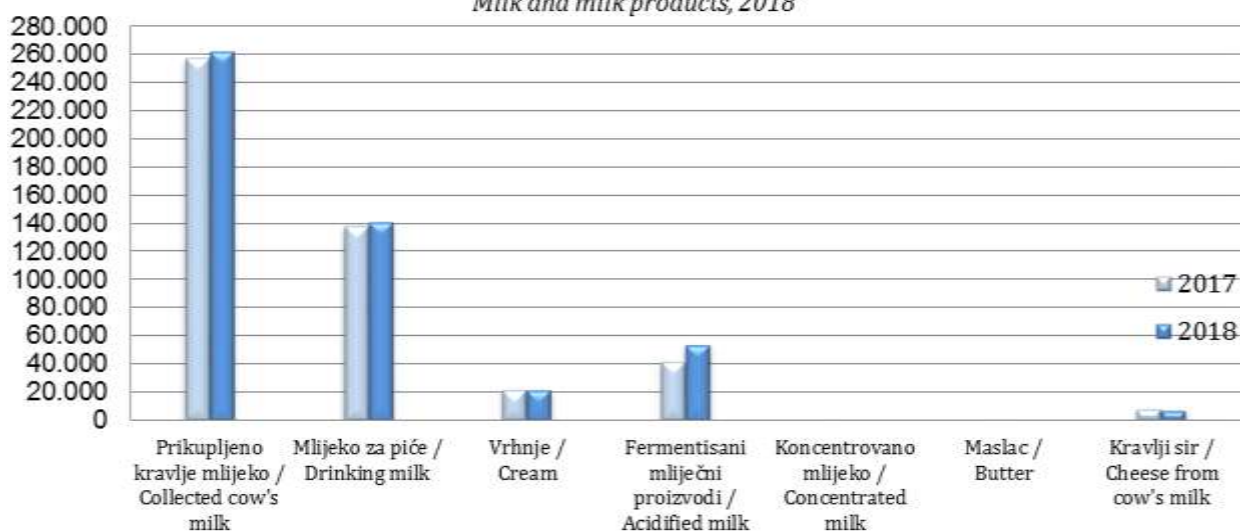
U 2018. godini ukupna količina prikupljenog kravljeg mlijeka bila je veća za 1,8% u odnosu na 2017. godinu. Proizvodnja mlijeka za piće bila je veća za 1,6%, fermentisanih mliječnih proizvoda za 29,3% i putera i ostalih žuto-masnih proizvoda za 12,5%, dok je proizvodnja vrhnja bila manja za 2,7% i kravljeg sira za 8,3% u odnosu na isti period 2017. godine.

*In 2018 the total amount of collected cow's milk increased by 1,8% in relation with the 2017. Production of drinking milk increased by 1,6%, acidified milk by 29,3% and butter and other yellow fat products by 12,5%, while the production of cream decreased by 2,7% and cow's cheese by 8,3% in relation with the same period of 2017.*

Ukupna količina mliječne masti u kravljem mlijeku bila je veća za 2,2%, a i ukupna količina mliječnih proteina bila je veća za 2,5% u odnosu na isti period 2017. godine.

*The total amount of milk fat in cow's milk increased by 2,2%, and the total amount of milk protein increased by 2,5% in relation with the same period of 2017.*

**Mlijeko i mliječni proizvodi, 2018**  
*Milk and milk products, 2018*



**Mlijeko i mliječni proizvodi, 2018.**  
*Milk and milk products, 2018*

	Količina, t <i>Quantities t</i>		Indeksi/Indices	
	2017.	2018.	$\frac{2018}{2017}$	
	<b>Prikupljeno mlijeko</b> <i>Collected milk</i>			
Prikupljeno kravlje mlijeko	<b>257.325</b>	<b>261.994</b>	101,8	<i>Collected cow's milk</i>
Prikupljeno ovčje mlijeko	z	z	z	<i>Collected ewe's milk</i>
Prikupljeno kozje mlijeko	z	z	z	<i>Collected goat's milk</i>
	<b>Proizvedeni mliječni proizvodi</b> <i>Obtained milk products</i>			
Mlijeko za piće, ukupno	138.619	140.821	101,6	<i>Drinking milk, total</i>
Punomasno mlijeko - pasterizovano	z	z	z	<i>Whole milk - pasteurized</i>
Punomasno mlijeko - sterilizovano	-	-	-	<i>Whole milk - sterilized</i>
Punomasno mlijeko - UHT	1.570	3.948	251,5	<i>Whole milk - uperized</i>
Djelimično obrano mlijeko- pasterizovano	2.661	2.174	81,7	<i>Semi-skimmed milk - pasteurized</i>
Djelimično obrano mlijeko- sterilizovano	-	-	-	<i>Semi-skimmed milk - sterilized</i>
Djelimično obrano mlijeko- UHT	133.931	132.891	99,2	<i>Semi-skimmed milk - uperized</i>
Obrano mlijeko- pasterizovano	z	z	z	<i>Skimmed milk - pasteurized</i>
Obrano mlijeko - sterilizovano	-	-	-	<i>Skimmed milk - sterilized</i>
Obrano mlijeko - UHT	434	636	146,5	<i>Skimmed milk - uperized</i>
Mlaćenica	89	z	z	<i>Buttermilk</i>
Vrhnje	22.544	21.925	97,3	<i>Cream</i>
<= 29% mliječne masti	21.373	20.865	97,6	<i>&lt;= 29% milk fat</i>
> 29% mliječne masti	1.171	1.060	90,5	<i>&gt; 29% milk fat</i>
Fermentisani mliječni proizvodi	42.050	54.366	129,3	<i>Acidified milk</i>
sa aditivima	6.262	37.027	1)	<i>with additives</i>
bez aditiva	35.788	17.339	48,4	<i>without additives</i>
Koncentrovano mlijeko	205	-	-	<i>Concentrated milk</i>
Mliječni proizvodi u prahu	z	-	-	<i>Powdered milk products</i>
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi	1.274	1.433	112,5	<i>Butter and other yellow fat products</i>
Maslac	341	299	87,7	<i>Butter</i>
Ostali žuto-masni proizvodi	933	1.134	121,5	<i>Other yellow fat products</i>
Sir kravlji	8.371	7.673	91,7	<i>Cow's cheese</i>
Sir ovčji	14	z	z	<i>Ewe's cheese</i>
Sir kozji	0	z	z	<i>Goat's cheese</i>
Sir od miješanog mlijeka	1	z	z	<i>Mixed milk cheese</i>
Sir meki	1.598	1.530	95,7	<i>Soft cheese</i>
Sir polumeki	119	119	100,0	<i>Medium-soft cheese</i>
Sir polutvrđi	873	852	97,6	<i>Medium-hard cheese</i>
Sir tvrdi	1.034	1.100	106,4	<i>Hard cheese</i>
Sir ekstra tvrdi	21	30	142,9	<i>Extra hard cheese</i>
Sir svježi	3.630	4.100	112,9	<i>Fresh cheese</i>
Surutka, ukupno	16.611	19.982	120,3	<i>Whey, total</i>

**Sadržaj mliječne masti u glavnim mliječnim proizvodima, 2018.**
*Milk fat content in main dairy products, 2018*

	Količina, t Quantities t		Indeksi/Indices	
	2017.	2018.	<u>2018</u> 2017	
	<b>Prikupljeno mlijeko</b> <i>Collected milk</i>			
Prikupljeno kravlje mlijeko	10.070	10.289	102,2	<i>Collected cow's milk</i>
Prikupljeno ovčje mlijeko	z	z	z	<i>Collected ewe's milk</i>
Prikupljeno kozje mlijeko	z	z	z	<i>Collected goat's milk</i>
	<b>Proizvedeni mliječni proizvodi</b> <i>Obtained milk products</i>			
Mlijeko za piće, ukupno	3.946	3.950	100,1	<i>Drinking milk, total</i>
Mlačenica	1	z	z	<i>Buttermilk</i>
Vrhnje	4.286	3.940	91,9	<i>Cream</i>
Fermentirani mliječni proizvodi	999	1.668	167,0	<i>Acidified milk</i>
Koncentrirano mlijeko	8	-	-	<i>Concentrated milk</i>
Mliječni proizvodi u prahu	z	-	-	<i>Powdered milk products</i>
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi	722	800	110,8	<i>Butter and other yellow fat products</i>
Maslac	282	250	88,7	<i>Butter</i>
Ostali žuto-masni proizvodi	440	549	124,8	<i>Other yellow fat products</i>
Sir kravlji	1.046	1.309	125,1	<i>Cow's cheese</i>
Surutka, ukupno	19	8	42,1	<i>Whey, total</i>

**Sadržaj proteina u prikupljenom mlijeku, 2018.**
*Milk protein content in collected milk, 2018*

	Količina, t Quantities t		Indeksi/Indices	
	2017.	2018.	<u>2018</u> 2017	
Prikupljeno kravlje mlijeko	8.499	8.714	102,5	<i>Collected cow's milk</i>
Prikupljeno ovčje mlijeko	z	z	z	<i>Collected ewe's milk</i>
Prikupljeno kozje mlijeko	z	z	z	<i>Collected goat's milk</i>

z - povjerljiv podatak

"-" nema pojave

1) index veći od 500

z - confidential data

"-" no occurrence

1) index exceeds 500



## Metodološka objašnjenja

Podaci o prikupljenom kravljem, ovčjem i kozjem mlijeku i dobivenim mliječnim proizvodima dobiveni su agregiranjem podataka na osnovu uporedivih godišnjih statističkih istraživanja koja provode entitetske statistike i Distrikt Brčko.

Istraživanje se provodi izvještajnom metodom i obuhvata sva preduzeća/mljekare koje se bave prikupljanjem i preradom svih vrsta mlijeka i proizvodnjom mliječnih proizvoda.

Podatke o prikupljanju kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka i proizvodnji mliječnih proizvoda izvještajne jedinice daju putem obrasca, na osnovu knjigovodstvenih podataka.

## Definicije

**Mlijeko za piće** čine sirovo mlijeko, punomasno mlijeko, djelimično obrano mlijeko i obrano mlijeko. Ovo mlijeko ne sadrži aditive.

**Pavlaka** je proizvod za direktnu upotrebu i može sadržavati manje ili više od 29% mliječne masti.

**Fermentirani mliječni proizvodi** su jogurt, kiselo mlijeko acidofilno mlijeko i ostali fermentirani mliječni proizvodi.

**Koncentrovano mlijeko** je proizvod dobijen djelimičnom eliminacijom vode iz punomasnog, djelimično obranog ili obranog mlijeka. Također obuhvata i ispareno (dehidrirano) mlijeko (zagrijavano) i koncentrovano mlijeko sa dodatkom šećera. Uključuje i koncentrovano mlijeko korišteno za proizvodnju čokoladnih mrvica.

**Mliječni proizvodi u prahu** su proizvodi dobijeni eliminacijom vode iz pavlake, punomasnog, djelimično obranog ili obranog mlijeka, mlaćenice i zakiseljenog (fermentiranog mlijeka).

**Maslac i drugi žuto-masni proizvodi** čine tradicionalni maslac, otopljeni maslac, ulje maslaca i drugi proizvodi (kajmak i mliječni namazi) sa sadržajem mliječne masti većim od 82%.

**Kravlji sir** predstavljaju svi mekani, polutvrđi, tvrdi i ostali sirevi proizvedeni od kravljeg mlijeka, isključujući topljeni sir.

## Notes on methodology

The data on collected of cow's, ewe's and goat's milk and milk products obtained are result of agregation of comparable data from yearly statistical surveys conducted by the two statistical offices on the Entity level and by the Bureau in Brcko District.

The survey is conducted by reporting method and covers all enterprises/dairies which are collecting and processing all types of milk and milk products.

Reporting units submit the data on collecting cow's, ewe's and goat's milk and production of milk products using form, on the base of accounting data.

## Definitions

**Drinking milk** are raw milk, whole milk, partly skimmed milk and skimmed milk. This milk contains no additives.

**Cream** is a product for direct use, and may contain less or more than 29% of milk fat.

**Fermented milk products** are yogurt, sour milk, acidophilus milk and other fermented dairy products.

**Concentrated milk** is product obtained by partial elimination of water, from whole milk, semi-skimmed or skimmed milk only. It also includes evaporated milk (heat-treated) and concentrated milk with added sugar. It also includes concentrated milk used for the manufacture of chocolate crumb.

**Powdered dairy products** are products obtained by eliminating water from cream, whole, semi-skimmed or skimmed milk, buttermilk and acidified milk.

**Butter and other yellow fat products** are traditional butter, melted butter, butter oil and other products (reduced-fat butter and dairy spreads) with milk fat content more than 82%.

**Cheese from cow's milk** are all soft, semi-hard, hard and other cheese manufactured from cow's milk, excluding processed cheeses.

---

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26  
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622  
Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor dr. Velimir Jukić  
Person responsible: Velimir Jukic, Director

Saopćenje priredio: Ljubiša Eskić  
Prepared by: Ljubisa Eskic

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se i na internet.  
First Release data are also published on the Internet

---